

СТРИЦ МРГУДА *и његова воја* МИККИЈА

ЧУЈ МИНИ... ЗНАМ ЈА КАКВУ МИ ГУЖВУ ПРАВЕ У КУКИ... АЛИ НЕ МОГУ ДА ИЗБАЦИМ ЧИКА МРГУДА И ЊЕГОВУ ДРУЖИНУ...

ДАЛИ СУ МИ ТОЛИКО ЛЕПИХ ПОКЛОНА...

А, ПОРЕД ТОГА, КУД, ДА ОДУ? НИКО ИХ НЕ ЖЕЛИ!

ЗНАМ ДА СУ СТРАШАН ТЕРЕТ, АЛ' ИПАК САМ ОДЛУЧИО ДА СЕ СТАРАМ О СВОМ СТРИЦУ И ЊЕГОВИМ ПРИДАТЕЉИМА...

ХВАЛА, МИНИ! ЗНАО САМ ДА ЋЕШ МЕ РАЗУМЕТИ!

У овом броју:

ФЛАМАРИОН, ПИСАЦ РОМАНА О СВЕМИРСКИМ БИЉИМА

ПРИЧА О КАШТАНКИ ОД ЧЕХОВА

ГУРМАНИ И ЊИХОВИ ЈЕЛОВНИЦИ

ХИРОШИМА УГЛЕДАЛА БИЉКЕ

525 ВРСТА ВУКАЛИПТУСА

СТРИПОВИ — РАЗНЕ ЗАНИМЉИВОСТИ ИТД

ДЕЦО! НИСАМ НИ СЛУТИО ДА СМО ТЕРЕТ ЗА МИККИЈА! КАД ЈЕ ТАКО, НАБОЉЕ ДА ПОКУПИМО СВОЈЕ ПРЊЕ И ДА СЕ ИЗГУБИМО! ШТА ВЕЛИТЕ?

УМ!
ГР!

ПРИСТОЈНОСТ ЗАХТЕВА ДА МУ ОСТАВИМО ПИСАМЦЕ... ДА СЕ НЕ БРИНЕ... И ДА СЕ НЕ ЈУТИ!

„ДРАГИ СИНОВЧЕ МИКИ, ОДЛАЗИМО И ВИШЕ О НАМА НЕ МОРАШ ДА СЕ СТАРАШ...

АТ. 14

ПРИДРУЖИЋЕМО СЕ ЈЕДНОМ ЦИРКУСУ КОЈИ НАМ ЗА НАШЕ ТАЛЕНТЕ НУДИ СТО ХИЉАДА НЕДЕЉНО...

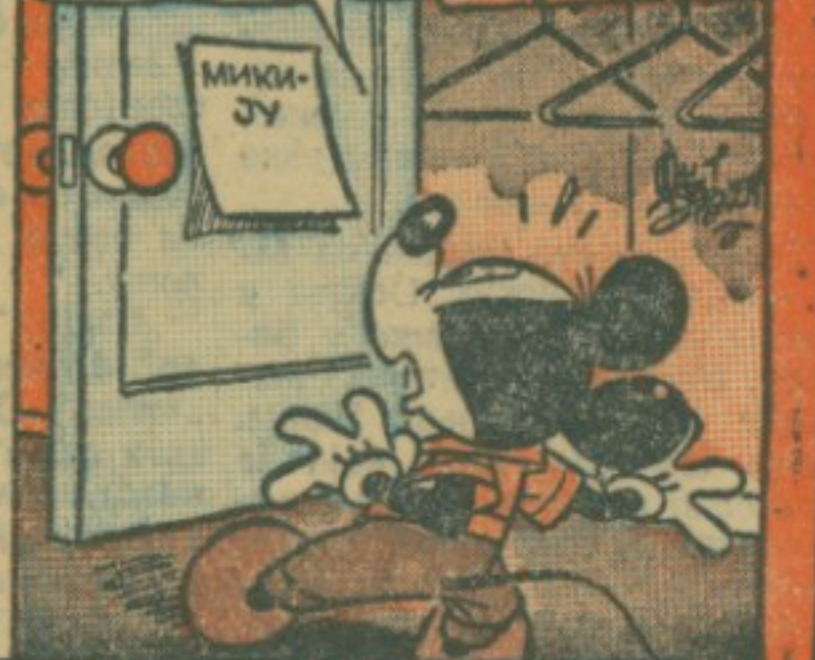
НАБАВИО САМ СВЕ ШТО ОНИ ВОЛЕ! ИМАЋЕМО ПАЛА РУЧАК И...

СТРИЦЕ!

ОТИШЛИ СУ!

КАМИЈ ФЛАМАРИОН ПИСАЦ РОМАНА О СТАНОВНИЦИМА ВАСИОНЕ

Леверије је у то време имао педесет година и био је на врхунцу славе. Познавао га је цео свет, јер је он још 1846 године математичким путем израчунао да у Сунчевом систему мора постојати још једна планета, мада је није видео. Доцније, берлински астроном Гале нашао је ту планету — Нептун — тачно на оном месту које је Леверије означавао. „То је био сјајан успех Леверијеа и триумф математике“.

Биографи Леверијеа и Фламариона тврде да су они били две супротности — и по годинама, и по положају, и по карактеру. Леверије је био хладан, озбиљан и до крајности педантан математичар; Фламарион песничка природа, бујне маште, помоћу које је, а не помоћу математике, продирао у тајне свемира. И ван канцелариског времена он је проводио добар део дана у опсерваторији, посматрао васион, саварио и тако још више распљивао своју иначе укорењу машту. Плод тога је његово дело „Множина насељених светова“. Чим се ово дело појавило, одмах је привукло пажњу јавности. Али, оно је довело и до раскида с Леверијеом.

Леверије је у то време имао педесет година и био је на врхунцу славе. Познавао га је цео свет, јер је он још 1846 године математичким путем израчунао да у Сунчевом систему мора постојати још једна планета, мада је није видео. Доцније, берлински астроном Гале нашао је ту планету — Нептун — тачно на оном месту које је Леверије означавао. „То је био сјајан успех Леверијеа и триумф математике“.

Леверије је у то време имао педесет година и био је на врхунцу славе. Познавао га је цео свет, јер је он још 1846 године математичким путем израчунао да у Сунчевом систему мора постојати још једна планета, мада је није видео. Доцније, берлински астроном Гале нашао је ту планету — Нептун — тачно на оном месту које је Леверије означавао. „То је био сјајан успех Леверијеа и триумф математике“.

кабинет ушао је „младић витак и изванредне лепоте. Дугачка свилена црна коса укочивала је његово дивно лице, које су красиле паметне бадемасте очи, лепо повијен нос и таласасте женске усне“. На лицу славног астронома огледала се срдитост, а на његовом столу стајала је тек расечена Фламарионова књига.

— Јесте ли ви написали ово песничко дело? — упитао је он строго.

— Јесам, господине сенаторе. — одговорио је смело младић.

— Према овоме што сте ту испевали, видим да вам није стало да и даље радите у институту. Можете ићи! — завршио је љуто астроном.

Такав поступак огорчио је Фламариона, али га то није сломило. Сада он даје пун замаха својој машти. Починје да се бави новинарством и лепом књижевношћу, пише популарне чланке из астрономије и других наука. Он држи предавања и у Француској и у другим земљама. Ово силно одушављене Фламариона за природу и појаве у њој снажно делује и на широке масе. Новине се грабе за његове чланке. Потражња је толика да он не може да стигне све да задовољи.

— На његовим предавањима има више света него на позоришним представама, — причало се у Паризу.

Јавност лудује за њим и огуњује поступак Леверијеа. Огорчење је толико да Леверије напушта институт.

Највећу пажњу јавности привукло је Фламарионово дело о Марсу. Узбуђење је било толико да су се „сви дурбини на свету окренули према тој црвеној планети“, за коју интересовање ни до данас није престало.

Американец Ловел посматрао је са своје звездаре у Аризони ову планету и „видео“ како се у пролеће на једној половини Марса топи снег и плава чиста вода слива се у канале. На Марсу се примећују и облаци мора, копна, пустиња и равнина. У пролеће се види бујно зеленило, а Фламариону се учинило да у јесен види румекасто лишће.

пристане онда стручни лекар изврши магнетску операцију и научник почне да живи као младић и да даље ради. Било је и људи који падају у зимски сан, па тако доживе до 200, па и 300 година.

Фламарионов узбудљиви роман „Пропаст света“ занимљив је и за нас. Наиме, ту се, поред осталог, описује и очекивање „судбег дана“. Све се ово, тобоже, догађа у 25 веку. Папа сазива ватикански концил, на коме се расправља о новим догмама и о репатизији која ће ударити у Земљу.

— Тек што је јерусалимски патријарх закључио свој говор, — пише Фламарион — на трибину појури један независни бискуп, један од највећих расколника тога црквеног сабора, учени Мајерштрос, који поче да разлаже...

Уствари, Фламарион ту мисли на бискупа Јураја Штросмајера. Он пише да је његов говор протекао у неописивој буци и метежу. „Више пута хтели су да одузму реч хрватском бискупу. Претили су му и називали га шизматиком“.

Астроном и на бојишту

Под силним утиском Фламарионових романа, свет се ускомешао широм кугле земаљске. На све стране оснивају се астрономска друштва, а помишља се и на ступање у додир с Марсовцима, па и на интерпланетарни лет. Једна богата удовица предаје Француској академији свој легат од 100.000 франака да се направи онај који први пронађе средство за саобраћај с планетама, сем Марса, јер је као сигурно сматрано да ће се отпутovati на Марс. Тај легат и данас важи.

Колики је био Фламарионов утицај види се и из ове епизоде. Неки Мере, који је обожаво Фламариона, уступи му своју вилу за научна истраживања. Требао је извршити неке преправке, али Фламарион није имао новца да плати раднике. Али, и радници су читали Фламарионова дела и били су толико одушевљени његовим причањима да су га замолили да не обуставља радове, јер ће му их они бесплатно све извршити. Он се заједно с њима хранио поћем и поврћем из баште крај виле и посао је завршио.

Камј Фламарион био је упознат с многим подручјима науке. Писао је веома лако, духовито и занимљиво. Имао је снажан дар опажања и машиту до невероватности бујну. Често је путовао и прикупио материјал који ће искористити за своје чланке, романи и предавања. Дванаест пута се по балатом у висине, проучавао влажност ваздуха и струјање ваздушних маса.

Кад је избио француско-пруски рат 1871 године, Фламарион храбро иступа у одбрану своје отаџбине, а нарочито се истиче у борбама за Париз. Као војник био је веома дисциплинован. Али, једном је заборавио на своју дужност, и то на бојишту. Разуме се, због астрономије. Догодио се помрачење Сунца и он је ту, на једној места, фотометриски снимљено момент кад Месец заклања Сунце, док су око њега звиклали мепи.

Камј Фламарион умро је 1925 у Живизију, у 83 године. Његова дела преведена су на готово све светске језике и доживела су многа издања. Велик број преведен је и на наш језик. Велике су Фламарионове заслуге и њему има много да се захвали што се широка јавност заинтересовала за астрономију и друге науке. Осим тога, његова дела помогла су да се познати многе звездаре, са којих је настављено проучавање још непроучене васионе.

ОДГОВОРНИ УРЕДНИК СТОЈИЉКО СТОЈИЉКОВИЋ, БЕОГРАД, МАКЕДОНСКА 31 — ИЗДАЈЕ И ШТАМПА ПОЛИТИКА, ШТАМПАРСКО-ИЗДАВАЧКО ПРЕДУЗЕЊЕ, БЕОГРАД, МАКЕДОНСКА 31 — ТЕКУЋИ РАЧУН БРОЈ 101—Т—035, ПОШТ. ФАХ 124 — ПРЕТПЛАТА ЗА НАШУ ЗЕМЉУ: ГОДИШЊА 700, ПОЛУГОДИШЊА 350 ДИНАРА. ЗА ИНОСТАНСТВО ГОДИШЊА 1.000, ПОЛУГОДИШЊА 500 ДИНАРА. РУКОПИСИ СЕ НЕ ВРАЂАЈУ.

А ли има живих бића на планетама? Како изгледају и како живе?... Ето, та и слична питања одавно су занимала људе. И не само обичне људе, него и оне који су својим радом знатно допринели да се наука развије до данашњег степена. Многи од њих пустили су својој машти на вољу и дочарали широку јавности један чудесан свет који постоји у бескрајној васиони. Али, ниједан од њих, можда, није толико својим делима узбудио и заталасао читаоце као Камј Фламарион, француски астроном и славни писац романа о становницима свемира. И не само у свом граду, у својој земљи и у Европи, него и на другим континентима,

Камиј Фламарион родио се 26 фебруара 1842, у месту Монтињи гРоа. Судбоносно помрачење Сунца Једног дана 1851 године догодило се помрачење Сунца. Стотине хиљада људи уперило је погледе у небо и задивљено гледало ову дивну природну појаву. У тим тренуцима у небо су биле упрте и паметне очи деветогодишњег Камјија. То су били судбоносни часоци за његов доцнији рад. Јер, после тога он никад више није престао да посматра звездано небо. Та појава учинила је на њега такав утисак да је само мислио на свемир и целог живота сањао о далеком световима. Дани су пролазили, а Камј је неуморно радио. У шеснае-

стој години он посећује астрономски течај на политехници у Паризу и завршава једно дело о васиони. Напоран рад и многе непреспаване ноћи проведене у посматрању свемира руже његово здравље и он леже у постелу. Лекар који је долазио да га лечи зачудно се кад је видео шта занима његовог пацијента, а још више како он расуђује о свим тим стварима. Помрачење Сунца утицало је на Камјија Фламариона да крене једном одређеном стазом, а посета лекара и разговор с њим, као и друго што је после тога дошло, помогли су му да истраје на тој стази. Лекар је био познаник славног астронома Леверијеа, па му је препоручио Камјија, Младићеву радост није био крај. Мислио је да ће сада небо појавило, одмах је привукло пажњу јавности. Али, оно је довело и до раскида с Леверијеом. Јавност лудује за њим Једног дана, одмах после изласка овог дела, Леверије је позвао Фламариона. У његов

МАЛЕ ЗАНИМЉИВОСТИ

„ТАЈНА“ КАНАРИНКИ Канаринка, једна од најраспрострањенијих собних птица-певачица, појавила се у Европи у 15 веку, убрзо пошто су Шпаници освојили њену домовину — Мадеру и Канарска Острва. Желећи да задрже мо-

вопол у трговини овим птицама, Шпаници су дозвољавали да се са острва извозе искључиво мужјаци. Сваки покушај да се ухвати и у Европу пребави канаринка-женка кажњаван је смрћу. Због тога је настало веровање да је размножавање канарија немогуће ван њихове домовине. Тек после сто година од узимања Канарских Острва и појаве првих канарија у Европи, откривена је „тајна“ њиховог размножавања. Наиме, један шпански брод који је преносио неколико хиљада канаринаца, а поред њих и петнаест женки које нису биле намењене извозу, већ су биле

својина неких морнара, претрпео је бродолом. Птице, које је бродолом „ослободио“, биле су захваћене ветром и однете чак на Малту, где су се, захваљујући погодном поднебљу, стаде брзо размножавати.

ЗАШТО КАЖЕМО... **ХИПЕРБОЛА** „То је хипербола“ — каже се за нешто што је преувеличано. Та реч постоји у више језика. Усто, хипербола је математички термин и означава нарочити врсту криве линије, а тако се зове и једна стилиска фигура.

Трагајући за пореклом речи „хипербола“, нашли смо се у старој Грчкој, у којој је то био гимнастички термин. Грци су, као што је познато, обраћали велику пажњу физичком васпитању младежи. „Спортски“, како бисмо их данас називали, празници имали су у старој Грчкој општенационални значај. Због тога је језик гимнастичара био разумљив свима. Једна од најомљенијих спортских дисциплина било је бацање диска. Као и данас, победником се сматрао онај који би бацно диск на највећу даљину.

„Бацати“ каже се грчки „бадо“, а преко, над — „ипер“ или „хипер“. Спортски термин „бацити даље“ прешао је, као сличковит израз „хипербола“, у свакодневни језик Грка и постепено је добио значење надмашити, превaziћи.

СЛОБODНА ПРОФЕСИЈА И данас се још у говору употребљава израз „људи слободних професија“, мада је тај термин прилично чудан, јер код нас најзад, и нема „неслободних“ занимања. Људима слободних професија називају се оне особе које нису у неком сталном радном односу и које се обично занимају интелектуалним радом: уметници, публицисти, новинари, итд.

Израз „људи слободних професија“ настао је у Француској пред Револуцију од 1789 године и имао је тада сасвим друго значење. До Револуције, све занатлије у Француској биле су удружене у еснафе. Нико се није могао бавити никаквим занатом ако није припадао одговарајућем еснафу, чија су правила била веома строга: за најмањи преступ морала се платити глоба. Еснафске организације мешале су се чак и у приватни живот својих чланова, који су, на пример, смели да склапају бракове само под одређеним условима. Поред тога, и сам приступ у еснаф био је ограничен и човек је тешко могао да постане његов члан.

Не једном тражили су занатлије од владе да уништи моћне еснафе. Но, тек тринаест година пре Револуције био је распуштен 21 од преко сто еснафа: двадесет и једна професија била је проглашена слободном. Отада су се својим занимањем могли слободно бавити одгајивачи цвећа, баштовани, учите-

љи играња, рибари који су ловили рибе на удицу, итд. Ето, тако се родно израз „слободна професија“.

ХЕМИКАЛИЈА ПРОТИВ ЛЕДА У једној америчкој лабораторији пронађена је течност против стварања леда на анионским крилима Испитивања су показала да се лед не хвата на крилима кад се она попрскају овом течношћу.

ВЕРОВАТНО... Постоји вероватноћа да огроман слој леда на Антарктику својом тежином потискује

земљу под собом. Мерења на једном месту показала су да дебелина леда износи око 3.000 метара, а да се тло под тим леденим слојем налази око 1.500 метара испод нивоа мора.

Прича о томе како је постала једна прича

К од нас не познаје Каштанку, рибу куцу, мелеза јазавичара и домаћег пса, лисичје њушке, „Јунакињу“ једне од најпознатијих Чеховљевих прича за децу? Ако сте причу давно читали па вам је избледела из сећања, да вас потсетимо.

Једног дана кренула је Каштанка са својим господарем столаром да обиђе његове муштерије по граду. Каскала је за њим читав боговетни дан, свратила у многе крме, код газдиног кума, сестре, пријатеља. Били су већ на путу кући кад је улицом наишла поворка војника с музиком на челу, Каштанка се уплашила од бучне музике и журнула на другу страну улице. А кад је војска прошла, газде више није било. Тако се Каштанка изгубила. Био је већ мрак кад је уморну и гладну куцу нашао неки човек и одвео је својој кући, где се нашао у чудном друштву једног гусана, једног мачка и једног прасета. Нови Каштанкин газда био је циркуски артиста, дресер животиња.

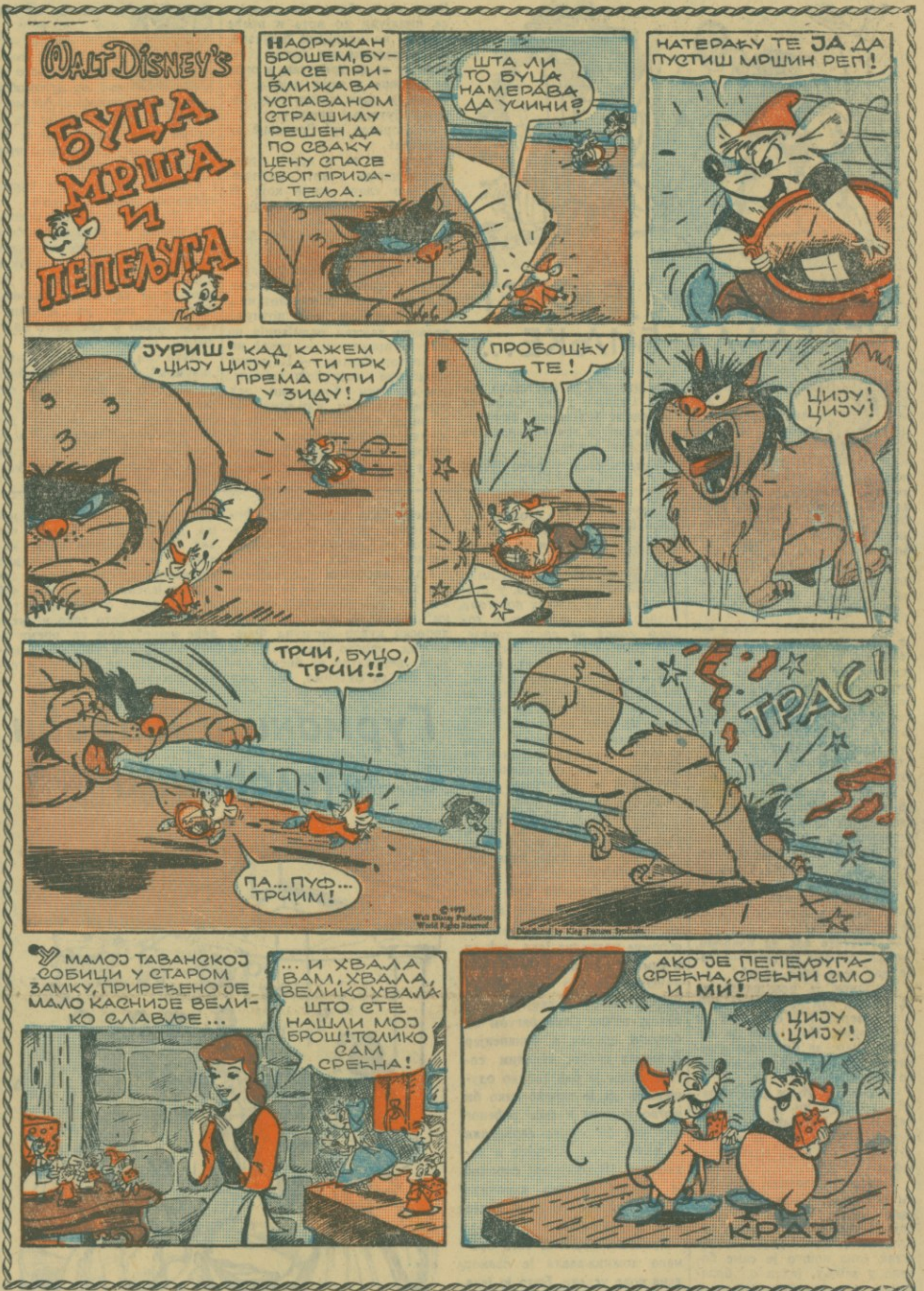
Доживљаје Каштанке које нам је Чехов испричао у својој истоименој причи потпуно су истинити. Славни писац их је дознао од Дурова, који је касније постао чувен циркуски

клоун и дресер. Чеховљева прича завршава се тиме што је усред своје „премијере“ Каштанка неочекивано напустила циркуску арену и отрчала свом бившем господару столару, који се заједно са својим сином, дечаком Феђушком, налазио међу гледаоцима.

Стварни догађај није се, међутим, завршио на томе. „Прича“ је имала свој наставак.

Питање коме треба да припадне будућа Јунакиња Чеховљеве приче расправљало се на суду, коме су се обратили и Дуров и столар. Судија је од самог почетка био склон да престо досуди првом господару. За Дурова, који је у то време био готово непознат циркуски артиста, растањак с Каштанком био би прави удар. Она је била први пас кога је он дресирано, на њено обучавање утрошио је много снаге и времена, а поред тога он је заводио престо које је једне ноћи нашао на улици. Судбину Каштанке ипак није решио судија; у току процеса Дуров се споразумео са столаром, који је пристао да је остави новом господару. Тако је Каштанка наставила да наступа у циркуској арени.

С трашно сам уморан. Не могу просто да макнем. Шетао сам дуго. Прешао сам мислим, седам-осам километара...

То се често може чути, јер за наше земалско схватање километар је заиста дуг. Али, ум обичног човека не може лако да појми „метар“ астронома и „километарске стазе“ васионе. Јер, шта је шетња од седам-осам километара према удаљености Месеца од Земље, која износи у просеку 384.000 километара. А шта је то, опет, према удаљености планета од Сунца? Меркур је удаљен 58 милиона километара, Венера 108, Земља 148,5, Марс 228, Јупитер 778, Сатурн 1426, Уран 2.860, Нептун 4.406 и Плутон 5.899 милиона километара.

Закон, за наша схватања то су црноске и тешко схватљиве удаљености. Колики је тек простор где је све то смештено? Па знак, веровалки или не, и то је ситно према другим удаљеностима у васиони, као километар према томе. Јер, наш сучини систем заузима само мали део васионе. Колики је велика васиона, не зна се, али се њено пространство може тек да наслути кад наведемо мере којима се астрономи служе.

Астрономи су још давно увидели да се не могу служити километром као мером у том ци-

КРОЗ ЖИВОТ И ШКОЛУ

Колики је свемир?

новском простору, па су измислили свој „метар“. Тако, за мерење у сучини систему узима

се као јединица дужине средња удаљеност Земље од Сунца, а она износи 149.500.000 километара. То је „астрономска јединица“ — „метар“ астронома. Кад астрономом каже да је Јупитер удаљен

5,2 астрономских јединица, то значи: 5,2 пута 149.500.000 километара.

Но, астрономи су убрзо увидели да је и та мера сувише ситна за васиону. Зато су тражили нову, и пронашли је. То је светлосна година.

Светлосна година је пут што га зрак светлости пређе у празном простору за годину дана, јурећи брзином од 300.000 километара у секунду. Ако то претворимо у километре, онда излази да је путања светлосне године дуга девет и по милиона километара. Кад на то помислимо, онда тек видимо како нам је Сунце близу, јер светлост од њега до Земље отиже за осам минута.

Наука је напредовала, а научници су помоћу црноских телескопа продирали све дубље у васиону, па им се онда, веровалки или не, и светлосна година учинила као сувише кратка мера за тај огромни свемирски простор. Поново су стали да траже нови „метар“, па су га и нашли. Он се зове — парсек.

Дужина парсека равна је дужини од 3,26 светлосне године. Ако то изразимо у километрима, онда дужина парсека износи 31 милион километара.

Морамо опет да кажемо: веровалки или не. И тај несхватљиво дуги „метар“ — парсек учинио се астрономима сувише

- 1 мегапарсек = 1.000.000 парсека
- 1 килопарсек = 1.000 парсека
- 1 парсек = 308.564 астрономских јединица
- 1 астрономска јединица = 149.500.000 километара

Ево још неких поређења да би се боље схватила дужина мегапарсека. Ако бисмо најтању нит пауцине загладили од Земље до Месеца, онда би она била тешка око осам килограма. Нит која би везивала Земљу са Сунцем била би тешка 3.000 килограма, а нит пауцине дужине једног мегапарсека имала би тежину од 600.000.000 тона.

Нама најближа звезда зове се Проксима Центаури, а од нас је удаљена 1,31 парсек, или 4,27 светлосне године. Алфа Центаури удаљена је од нас 1,32 парсек, или 4,3 светлосне године, звезда Волф 359 — 2,46 парсека или 8 светлосних година, звезда Лаланд 21185 — 2,50 парсека или 8,1

кратек. Опет су почели да траже нову меру, па су је нашли. Она се зове килопарсек. Килопарсек је равна хиљаду парсека.

И, веровалки или не, сад је и то чудно сувише мало за астрономе, јер васиони изгледа краја. И нашли су опет нову меру. Она се зове мегапарсек. Колики је мегапарсек и сви горе наведени астрономски „метри“ најбоље ћемо видети ако их међусобно упоредимо. Ево како то изгледа:

- 1 мегапарсек = 1.000.000 парсека
- 1 килопарсек = 1.000 парсека
- 1 парсек = 308.564 астрономских јединица
- 1 астрономска јединица = 149.500.000 километара

светлосних година, а звезда Сиријус 1,87 парсека или 9 светлосних година.

Топлим оком, од свих звезда могу да се виде само Алфа Центаури и Сиријус.

Кад на све ово човек помисли, онда му се тек учини ошћушна удаљеност Месеца на који се спрема да путује. Међутим, величина човека може да се види у правој светлости кад се помисли да је све то својим умом сазнао и да сваког тренутка све дубље продира у васиону, чiji је простор који смо досад упознали захваљујући црноским телескопима ситан и преситан према целој васиони.

НОЈЕВИ МЕСТО ОВЧАРСКИХ ПАСА

У Јужној Африци се у последње време све више обучавају нојеве за улогу паса чувара стада. Према подацима које су дали власници неколико десетина стада оваца које чувају ове дугоноге птице, нојеве су бољи чувари од паса и са изванредном умешношћу спречавају растурање и губљење оваца. Наравно, пси остају бољи и поузданији чувари против дивљих звери, чiji плен постају често и сами нојеве.

НИСТЕ МОЖДА ЗНАЛИ...

Старе палате и замкови нису се уопште загревали, сем што су у главнијим одајама били камини. Дивне завесе, израђене од најбољег материјала, спречавале су да ветар не продре у одаје. Али, они који би стајали подаље од камина цокотали су од хладноће. У великој палати у Версају, на пример, даме и племићи са двора Луја XIV увек су носили своја крзна кад су се окупили ради играња карата или разговора.

НАЈВЕЋИ РАДИОТЕЛЕСКОП

Највећи радиотелескоп на свету, пречника око 80 метара, гради се већ пет година у Енглеској и ускоро ће бити готов. Телескоп ће припадати универзитету у Манчестру и биће у стању да аутоматски прати ма које небеско тело у васиони.

ХИРОШИМА ЈЕ ОПЕТ УГЛЕДАЛА БИЉКЕ...

Када сам августом 1947, тачно две године после експлозије атомске бомбе, поново дошао у Хирошиму, посетити сам једног од оних који су преживели бомбардовање — младог доктора Терифима Савакија, хирурга болнице Црвеног крста, који је био извео више од 2.000 пластичних операција. Пре но што ћу га напустити, чуо сам из његових уста дирљиву причу.

— Ника-дош, исти „муња која праска“, — рече ми он — тако су становници Хирошима назвали ново оружје. Убрзо после катастрофе, почело се причати да у Хирошими неће моћи да опстане ниједно људско биће, ниједна животиња, ниједна биљка и да ће атомско зрачење све уништити.

Те приче шириле су се свуда, најпре шапатом, а онда све гласније, тако да је, на крају, становништво обузела паника. Са завежљајима на љевима, људи су у гомилама стали да беже из града.

На једној клинџи, међу „атомским“ болесницима владало је велико узбуђење.

— Пустите нас да изиђемо, — преклињали су они. — Овде нас чека само смрт!

Управник је покушавао да их умири, али ни он сам није много веровао у оно што им је говорио. Но, једно је сигурно знао: да би убрзо умрли кад би започето лечење било прекинато.

— Чекајте! Имам једну идеју! — рекао им је најзад, у очајању. — Посејају семе ротквице. Чекајте бар да видите да ли ће из њега нешто изнићи!

Дани су пролазили, дуги дани очајања. Свеж ветар, веселик јесени, ломио је границе и свеж је лише пре времена отпало, због експлозије. Дванестак дана пошто је семе бачено у земљу, један од болесника, сав задихан, упаде у велику болничку салу.

— Нице! — виком је као из безумља. — Разумете ли? Семе је проклијало!

Сви су нагнули у врт. При благој јесењој светлости, на тамној земљи виделе су се зелене тачкице. Зачас су сви били на коленима и врховима прстију миловали нежне изданке.

Из тога стања пуног блаженства, тргао их је саркастичан глас једног од најтежих болесника, који је допирало из болничке зграде:

— Зар занста верујете да ће изнићи? Сачекајте мало. То ће се смежурати и осушити као што сам се ја осушио!

Следећег јутра, болесници се поново окупиле око засејаног парчета земље. У међувремену, неко је био полио младе биљчице и оградно их бамбусовом оградом. Свакога

једна слепа болесница довуче се пицајући до врта и пређе дланом по изниклим биљкама. Њени нестрпљиви прсти устезали су се за тренутак, а онда се зареше у мрку земљу. Ускоро је њен оштар глас запарало јутарњу тишину:

— Порасле су! Ротквице су порасле!

Зачас су се и други болесници нашла у врту, окупљени око следе жене која је грозничаво махала ротквицом. Имала је земље око уста, јер је била загризла корен. Али, осетила је укусе ротквице.

Од тога дана расте у Хирошими и кромпир и шаргарепа, цветају далије и хризантеме...

— Нама још није потпуно познато дејство радијација на људски организам, — рекао ми је доктор Саваки. — Поједине опекотине нису још зарасле, док су неки болесници већ оздравили. Али, чињеница да је нико поврће и шпеће била је одлучујући фактор, који је смирио становништво Хирошима и вратио му веру у живот.

Н

иједно столеће није имало више гурмана од осамнаестог. Никад ни пре ни касније, сем можда у старом Риму, људи нису полагали толико пажње и трошили толико новца на своје трпезе. При томе је огромну улогу играо не само квалитет хране, већ и њена количина. Сачувањем јеловности из тог времена сведоче о страховитим апетитима не само мушкарца, већ и „вилански нежних“ дама. Просечан париски грађанин из 18 века трошио је дневно два до два и по килограма меса, исто толико рибе, два килограма хлеба а све би то задано са пет до шест боца вина. Никакво чудо да у то време смрт од капи није била ништа необично.

Највећи гурмани тога времена нису се задовољавали само тиме што су „уништавали“ огромне количине јела, већ су и сами измишљали разне специјалитете. Тако се кардинал Ришеље поносио својим мајонезом, принц Салм рагуом од барских шљука, а финансијер Бешамел својим чувеним сосом, којим је био толико одушевљен да је тврдио како би могао појести и свог рођеног оца кад би му га сервирали са овим сосом. Есејиста и дипломата Шатобријан спремао је својим гостима нарочито сочне бифтеке, који и данас носе његово име.

Куварска вештина тога времена доживљавала је сваког дана нове успехе. Било је јела која су спремана с толико вештине да човек није могао ни да наслути шта једе. Помоћу разних зачина, свињско месо „претварано је у рибу и обратно“.

Многи познати гурмани нису само уживали у доброј трпези и у измишљању нових специјалитета, већ су писали и књиге, често занимљиве и духовите, о добрм јелима и пићу. На челу листе „књижевних гурмана“ налазио се генерални закупац пореза Реније, кога су звали „Корнејом француске гастрономије“. Његов „Алманах гурмана“ важио је као „јеванђеље“ свима онима који су уживали у доброј трпези. Реније је до смрти остао веран својој великој страсти: умро је од претераног уживања у паштети од гушчије цигерике. Ништа мање читана и

цењена била је и књига „Физиологија укуса“, из пера познатог „философа куварске уметности“ Брила Саварена. Под насловом „Кухинске мајсторије“, појавио се почетком 16 века најстарији немачки „кувар“. У њему је аутор, дворски кувар Зигмунд Фајерабенд, описао јела која ми данас вероватно не бисмо могли ни да окусио, као што

Гурмани и њихови јеловници

су, на пример, „специјално јело од морских жежева“ и „паштета од веверице“. Многа од његових јела данас се не би више могла ни спремити. Тако једно јело је и „печење од тура на ражњу“. Наниме, говече тур изумрло је убрзо после објављивања ове књиге. Тешко би било припремити и „бут од бизона“, јер ни ове

душао сам на једном да ноћу у стени звери које би запале у какво јако светлосно поље, од аутомобилских фарова на пример, не могу побегти из њега. Једном ми је на ум пала мисао: зар се то не би могло искористити приликом лова у тајги?

Овако почиње своју причу сибирски ловац К. Савич.

— У младости сам био велики „изумитељ“, а усто сам у биоскопу имао прилику да видим снајперску пушку са оптичким нишаном. Одлучно сам да на цеви своје карабинке начиним светилку, тако да „мушица“ гледа право у средште светлосног круга.

Дуго сам се мучио са својим „изумом“. Најзад је све било удешено и ја одлучих да пушку што пре испробам. Био је септембар, доба „двобоја“ међу северним јеловницама, доба кад мужјаци ричу по читаве дане и ноћи. Време је било

ЈЕДАН ДОЖИВЉАЈ ИЗ СИБИРСКЕ ТАЈГЕ

тмурно, небо заситро густим облацима. Ноћу се у шуми ни прст пред оком није могао видети — ништа боље човек не би могао пожелети за проварање оваквог једног изума.

Дакле, упутих се тамо где је шума била најгушћа. Кад је нестало и последњег трачка светлости, стао сам да „ричем“, дозивајући свог „супарника“. Један лос као да је баш мене чекао, одмах се одазвао. Дуго смо мерили наша плућа, приближавајући се постепено један другом.

Као и куvari старог Рима, који нису презали ни од каквих грозота само да би, по њиховом мишљењу, јело било укусније, тако и писац „Кухинских мајсторија“ препоручује да се препелице ослепе, јер ће се тако боље угодити, да се из истог разлога младим голубовима пребију ноге, како не би могли да напуштају гнездо, да се гуске живе ставе на ражањ, а живи ракови каде сумпором не би ли добили лепу црвену боју.

Најзад, лос ми се сасвим приближио; могао сам да чујем како копитама рије земљу. Уперивши опрезно карабину на ту страну, повукао сам „патент“ којим се светиљка палила. Млаз светлости обасјао је неколико дрвета, делни пољане и на њој шумског „дива“: глава забачена, бокови надуте, а у очима, како се мени учинило, запрепаићење. За неколико тренутака, и животиња и ја стајали смо као окамењени. Али, рогата глава још више се забавила, задрхта је су напегнуте ноге. С мишљају: „изгасиће ме“, која ми је као муња пролетела кроз главу, повукао сам ороз.

Разуме се да су на тако припремане гоње трешене понекад читаве богатства. Али, имати богату трпезу значајно је одржати свој углед или задобити престиж међу себи равнима. Крајем 18 века, на једној париској пијаци дошло је једног дана малтене до двобоја између куvara енглеског посланика и куvara једне богате Шпањолке, и то због једног петла. Победу је однео Енглец, који је за петла дао ето ливара. Кад је Шпањолка дознала за „пораз“, отерала је свог куvara рекавши: „Чак и по цену од хиљаду ливара петлао је морао да заврши на нашој трпези“.

Лос је задрхтао и... остао на ногама. Не мислехи ништа, стао сам да плућам, још, још, још... На тридесет коракаји нисам могао да променим, али огромни мужјак, осветљен својом светлоси, и даље је стајао као кип. Никад нисам веровао у нечисте силе, али ми се ипак дигла коса под капом. Ноге су ми отказале послушност — само због тога нисам побегао.

У 17 и 18 веку, највећим и најређим специјалитетом сматране су пастрмке. Пола килограма пастрмки стајало је тада осам гулдена и шест гроша, колико је износила тромесечна плата председника општине једног мањег града. Какву су реткост претстављале пастрмке најбоље казује ова песмица:

Дрхтавом руком угасио сам светиљку. Тишина, тмина. После извесног времена, дошао сам мало к себи и поново упалио светлост. „Рогати“ је и даље стајао на истом месту. Лагано сам почео да му прилазим. Кад сам му се сасвим приближио, подигао сам грдуљу земље и бацио је на њега. Иако сам га погодио у бок, он се није ни помакао. Уопште се не сећам како сам му пришао и гурнуо га пушком. Не савиши ноге, као какво страшило, превалио се на страну. Осветлиши га боље, надио сам се над њега: имао је на себи неколико смртоносних рана: у главу, срце, жичку...

„Пастрмке су моје најомиленије јело. Мада их, додуше, ја лично никад нисам јео. Ипак, син сестре моје мајке, тај је једном седео поред неког човека који је видео неке како их једу“.

Тај ноћни доживљај у тајги годинама је за мене остао загометан. Већ ми је и брада почела да седи кад сам једном у разговору с нашим лекаром, страсним ловцем, испричао и ту ловачку згуду-незгуду.

И, на крају, да поменемо чувени „кондир“ енглеског адмирала Елварда Расела (1653—1727). За једну забаву у врту свога дворца, адмирал Расел је сградио велики базен и напунио га напитком справљеним од 2.300 лимунова, 1.200 боца малаге, 600 боца рума, исто толико коњака, 100 килограма шећера, 200 струганих орашчића и четири тоне воде. По базену је пловико чун начињен од махаонија, а у њему је седео морнар, који је једном кутлачом с дугом дршком пунио чаше гостима, којих је на овој забави било шест хиљада.

— Кажеш да је један метак био у кичми? — запитало ме је он.

— Био је!

— Тај метак је, а то је био први који си испалио, погодио кичмену мождину и у магновењу изазвао парализу. Лос је, пошто је стајао ногу широко распорачених, сачувао равнотезу. А остале метке узалуд си страшно...

РЕБУСИ И АМБЛЕМИ

Реч „ребус“ води порекло од латинске речи која значи ствар. Многи језици из далеке прошлости, а вероватно сви језици у време своје настанка, служили су се стварима као средством из ражавања. Писмо је било сликовито и служило се фигурама које су претстављале људе, животиње и предмете, као и цртежима на којима су биле претстављене поједине радње. Из тих идеograma настали су хијероглифи, а затим слова којима се данас служимо.

Ребуси су, према томе, настали у праскорје цивилизације и њих нису изумели појединци, већ народи. Занимљиво је да су стари Грци и Римљани врло много употребљавали ребусе у свакодневном животу. Цицерон се увек потписивао на тај начин што би написао своја два лична имена (Маркус Тулијус), а иза њих напратио арно грашкa, које је на латинском истовремено значило „брадавицу“, по којој је он и добио свој надимак „Цицерон“. Јулје Цезар је на знатан део кованица новца из времена своје владавине дао да се упрота лик слона, животиње која се у то време у Мауританији (данашњем Мароку) звала цезер.

Цео Средњи век обележен је ребусима, који су се увукли у амблеме, породична имена, називе држава, градова и покрајина. Стара француска породница Фонтан добила је име по цесми (фонтиани) која се налазила у њеном грбу, а породица Сартин по три сардине из њеног амблема. Лион је назван по лаву из свог грба, швајцарски главни град Бери по медведи, итд. Оваквих примера могло би се навести много.

У XIX веку ребуси су били исто тако популарни као данас укрштене речи. Решавање ребуса било је постало страст многих истакинутих личности на Западу. Тако је у Француској један високи службеник Министарства просвете и културе 1855 године објавио у дневној штампи један ребус и свакоме о коме ко га реши обешавао 100.000 франака (око 15 милиона франака у данашњем новцу). Ребус се састојао из једне главе гледане с профила, која место врата има реч „текст“. Пошто ребус у остављеном року нико није одговорио, овај страшни ребусоман објавио је његово решење. Оно је гласило: „У Министарству се никад не оскудева у претекстима (изговори-ма) да би се оправдале сопствене грешке“.

525 Врста ЕУКАЛИПТУСА

Кад је за неку америчку ботаничку башту затражено из Аустралије семе једне врсте еукалиптусовог дрвета званог царех, Аустралијанци су се шалили како Американци хоће да гаје ватросталне опекe. Ову шалу разумео само они који знају за особине дрвета царех. Јер, ма колико то чудно изгледало, ово дрво не гори. Мештани понекад дају странцима комаде овог црвенкастог дрвета да њиме наложе ватру, а затим се смеју њиховој збуњености кад им то не пође за руком. У неким крајевима Аустралије, од овог дрвета праве се димњаци. У Перту, у западној Аустралији, дошло је до пожара у једној фабрици. Ватра је онекшала и искривила лебеле гвоздене греде, али једва ако је нанела какву штету гредама од царех-дрвета.

Просто је невероватно како је ово дрво отпорно према трљеву, термитима и другим штеточинама. Железнички прагови од цареха трају по четрдесет и више година. Балвани побийени в воду оставили су деценима неопштењени. Прекко пола века покривале су кошке направљене од овог еукалиптуса најпрометније улице Лондона и Париза.

Занимљиво је да се, и поред своје велике отпорности, ово дрво врло лако обрађује и да се од њега прави филиј намештај.

Царех (*Eucalyptus marginata*) испуњава највећи део аустралиских шума, у којима, поред њега, има и много других врста еукалиптуса. Разноликост еукалиптусовог дрвета је врло велика. Крива, беда стабла еукалиптуса расту у аустралиским планинама изнад снежне границе. Друга, права и необично висока, расту у равницама и на падинама тих планина. Црвена стабла, плава стабла, пегава стабла и многе друге врсте, са именима која су често сасвим произвољно дата — као: храст, јабука, махагони, итд. — шире своје гране по обронцима планина, крај река, по саванама и мочварама. Чак и у пустињским крајевима најмањег континента може се наћи једна врста

еукалиптуса — патуљаста мели. Име еукалиптуса дао је овој врсти дрвета, 1788 године, природњак Леритије. Дословно преведена, реч еукалиптуса значи „добро покривен“, а то име било је најпре дато врсти која се данас назива *Eucalyptus obliqua*. Примерак тог дрвета донели су чланови Кукове експедиције

педиције Нелсон и Андерсен 1777 године.

Један од првих људи који су се бавили проучавањем еукалиптуса био је неки барон Милер (1825—1896), који је описао око сто врста. Данас је извршена класификација 525 врста и 160 подврста. Како знатни делови Аустралије још нису испитани, верује се да ће се открити много нових врста.

Проналажење нових врста еукалиптуса није лак посао, чак ни за ботаничаре. Кора и спољни изглед дрвета нису довољни да би се утврдило којој врсти припада. Мора се по-

сматрати старо и ново лишће, затим пулоћи и плодови. Заједничка особина већине еукалиптуса је врло оскудно лишће. Оно је сивозелене боје, врло жиљаво и отпорно, и испушта из себе уље. Ово уље даје карактеристичан мирис аустралиским шумама. Тамо ће се често чути да еукалиптус никад не мења лишће. То, на-

јамске грабе и високоне целулозе. Негде, као у Италији, Мароку и Израелу, сматрају да еукалиптус чува земљиште од ерозије, а у Калифорнији шуме овог дрвета служе за разбијање ветрова.

Бразилија је прва међу одагајивачима еукалиптуса. Рачуна се да у тој земљи око сто различитих врста еукалиптуса, са 750 милиона стабала, покривају површину од 900.000 јутара. Затим долази Јужноафричка Унија, са 425.000 јутара под еукалиптусом, Мдагаскар, Шпанија и Португалија.

Еукалиптус је врло тврдо дрво. Од једне врсте која расте у западној Аустралији (*Eucalyptus cornuta*) правили су први насељеници млинско „камење“. Тврдина овог дрвета приближава се тврдини гвозда. Једна друга врста, из Новог Јужног Велса и Квинсленда, тврђа је четири пута од енглеске храстовине, која се иначе сматра за врло тврдо дрво. Трупи неких врста еукалиптуса толико су тешки да тону у воду.

Стабла еукалиптуса достижу висину од по сто метара. Таквих примерака, који су стари по неколико стотина година, има и данас у Аустралији. Примерак „Марк Твен“, тако назван у част славног писца приликом његове посете Аустралији, имао је висину од 110 метара. То је отприлике онолико колико достижу циновске секвоје у Америци. Ово стабло је настрадало у једном пожару.

Стари људи у Викторнији причају да памте стабла висока по 130, па и 150 метара. Ова тврђења се не могу проверити, пошто таквих стабала више нема. Сачувана је фотографија једног обореног стабла с пречником од девет метара. У његовој шупљини била је прва црква, а касније штапа за пет коња.

Данас највећи познати примерак врсте *Eucalyptus regnans* има висину од 107 метара. Пронађено је тек у априлу 1956 године у шумама Та-сманije. Можда ће даља истраживања показати да још постоје примерци од по 150 метара висине о којима говоре старци.

КОЛЕРА У СРБИЈИ

Тодине 1836 завладала је колера готово у целој Европи. Талас епидемије дошао је из Јужне Русије и брзо се ширио на суседне земље: базалну Србију, Турску и Аустрију.

Према сачуваним подацима, из Аустрије колера је прво прешла у Београд, а одатле у село Вишњицу, Миријево и Велско Село. У исто време, колера из Босне прешла је у Подриње.

Болест је нарочито косила по Лозници. Медицинска наука тада још ништа није знала о бактеријама као узрочнику овог и других заразних обољења, па је била немоћна у борби против њих. Па ипак, предузимале су извесне мере предострожности и давана су народу упутства о чувању и лечењу од ове болести.

Међутим, колера се све више ширила.

Претставници власти слали су редовне извештаје о кретању болести. Тако средњи начелник јадранског среза у свом извештају од 31 јула 1836 саопштава команди у Шапцу о колери у Лозници:

„Чујући да се свет по чаршији више од пола заосташи побоео и као снопље сваки час да пада, изнишао сам са својим очима да видим. И шта сам могао видети: двоје код цамије болесни јече, један у кафани у чаршији умире, једна жена под шарамповом бори се с душом и свећа још више главе гори. Свет из чаршије побегао, један у вароши умро и нико неће нити сме да га упока, а кажу да су многи и мртве у кола утрпали и с њима побегли. Хлеба у чаршији нема нити има ко да га меси. Ни сам не знам шта ћу чинити...“

У другом извештају, упућеном 1 августа Јеврему Обреновићу, говори се како у Лозници у току дана и ноћи умире по 24 лица. У извештају стоји: „Све се из Лознице разбегао... Свет се много узмутио и Бог нека му буде у помоћи, и нека га ослободи од овога страха“.

У својој немоћи да ма шта учини, средњи начелник јавља војној команди у Шапцу:

„Видећи ову страшну болест како хара заповедио сам поповима те су данас масла и молитве овде у вароши чинили, а и до вече заповедио да се бденија и молитве чине. Него при самој молитви неколико њих пало је у болест. Свака се могућа средства чине да избављењу; хоће ли побољшања бити то ћемо видети“.

Тек крајем августа епидемија је престала.

А међутим...

во стакло било пронађено још у Риму, 34 године пре наше ере. Међутим, творац овог стакла платио је свој проналазак — животом. Да би се тајна прављења несаломљивог стакла сачувала, император Тиберије наредио је да се неспешном проналазачу одрубим глава.

Многи сматрају да су машиничке дизалице ако не изум нашег, а оно бар прошлог века. А међутим...

Познато је да се још римски цар Нерон „лењао“ с једног спрата на други помоћу народних дизалица. Тај лифт био је

Град под куполом

Проект циновских размера, какав у области ваздушних постројења не постоји ваљда нигде више у свету, намерава да оствари једна општина у Тексасу: климатски уређај за читав центар града. Инженери и архитекти довршавају планове за пластичну куполу која ће наткривити површину од два километра. Она треба да замени све сличне инсталације у појединим кућама и да регулише температуру не само у унутрашњости зграда, него и на улицама и трговима. Замисао треба да буде потпуно остварена за 10 до 15 година.

Сигурносно стакло, оно стакло које се тешко може разбити и које се, и кад се поломи, не разлети у хиљаде комадића, почело се употребљавати не баш тако давно. Због тога се обично мисли да је оно пронађено пре десетак, двадесет година.

А међутим... Познато је да је несаломљиво

ХЕЈ! ИДЕМО САСВИМ БРЗО!
УСКОРО ЋЕМО НАПУСТИТИ
ЗЕМЉУ!
ДА! ТО
БИТЕ ВИ
ЖЕЛЕЛИ, САМО...
ВРУМ!
ПФФ!
ЗАКАСНИЛИ СМО!
ЕНО ИХ, ОДОШЕ!

ЕЈ! ТО ЈЕ КРАЈ
БЕКСТВУ!
ДИГНИ ТУ
МАШИНУ!
БАНГ!
ДА, ДА...
ПОКУШАВАМ!

ДИЖЕМО СЕ!
ИСПРАВЉАМ ГА!
ТРУП!
НЕМОЖ
ТАКО СТРМО!
НАСТАВИТЕ СЕ

СОВА

није »обична« птица

Познати љубитељ и одгаивач животиња Кенаџанин Фарли Моват извадио је из своје богате колекције неколико случајних који не личе на стварност.

Као дете, силно сам волео да имам необичне животиње. У мојој колекцији налазиле су се две звечарке, амерички вук и јато белих слепих мишева. Кад сам набавио две буџине, родитељи су мислили да бар ове тихе птице неће бити узрок никаквих домаћих узбуна. Међутим, преварили су се.

Становали смо у Саскатуну, у канадској провинцији Саскачевану. Кад сам их донео кући, буџине су биле старе шест недеља и, уместо да се настане у мојој соби — како сам желео — ставили су их у метални кавез иза куће, како је наредно отац. Једном, после игре с њима, заборавио сам да затворим кавез и буџине, уместо да оду у слободу, дошле су у наш стан и сместиле се као да су ту увек живеле. Кад смо их сутрадан угледали на кухињском орману, нисмо их више дирали.

Них две су имале различит темперамент. Вула је била добојанствена и на све око себе

гледала је с висине; Випс је била сва устрептала, нестална и „нервозна“. Док је прва за неколико недеља научила како се треба владати у кући, друга то није научила до краја живота.

Кад су навршиле три месеца, престале су да расту. Вула је била дуга 60 сантиметара, а двапут толико износила су јој крила кад их рашири. Канџе дуге два сантиметра биле су њено оштро оружје.

Једне летње вечери, пошто се посвађала с нашим псом, Вула се повукла на грану тополе у дворишту. Знајући да у том крају крстаре рисови, целе ноћи нисам ока склопио.

Узору, трже ме заглашна бука која је допирала споља. Истрчао сам, али — авај! — моје буџине више није било на дрвету. Обишао сам кућу, кад — имао сам шта да видим. На споредним степеницама спокојно је дрмала моја сова, с главом увученом у рамена. Тек кад сам пришао ближе приметно сам да под њом лежи побеђени рис, коме никаква људска помоћ више не би била од користи. То је био први од читавог низа његове ближје и даље сабраће који су скупо платили своје веровање да је буџина само обична птица.

Убрзо се нешто слично догодило и једном немачком ов-

чарском псу. У кавги, Вула је изгубила једно перо. Пас је остао у жишоту само захваљујући број интервенције ветеринара и после је увек далеко обилазио нашу кућу.

У суштини, ова наша сова била је мирољубива. Нападала је само да би се бранила. Још као сасвим млада, она је схватила да људи не могу да лете. Зато ме је пратила на улици идући на својим кратким ножицама. Али, никад се није склањала другим пешацима. Ко би се с њом сусрео, морао је да је обиде.

У Саскатуну су сви знали наше две птице. Нико их се није бојао, али се једном догодило нешто необично. Моји родитељи, ја, наш пас и две сове пошли смо аутомобилом на излет. Пас је седео на задњем седишту, са шоферским наочарима против ветра, а сове на поклопцу.

На излету нас ухвати непогода, тако да смо морали да потражимо заклон у једној гаражи од дасака. Тамо, у полумраку, угледасмо старог механичара који је, погнут, оправљао неку цев.

У том тренутку Вули је пало на памет да отресе воду са својих великих крила. Ту кратку претставу завршила је шљоцањем кљуном, спуштањем и дизањем капка преко жутих очију и продорним крицима, којима нам је давала на знање да је у изврсно стању. На то се лице власника гараже издужило у уплашен израза.

Као за пакост, у тај час је и наше псето Мјути испружило главу са шоферским наочарима и почело да посматра механичара. Шта је претрашени човек у свему томе видео, не знам, тек он је пустио ужасан крик и с подигнутим рукама истрчао из гараже на блаћави пут, у нечувени пљусак.

Била је прошла година дана од тог незаборавног поподнева кад се Вули дала прилика да опет австраши неког. У то време имала је обичај да се по неколико пута на дан спушта свакоме од нас на раме. Била нас је научила на још нешто. Чим би долетела до затвореног прозора и кључала о стакло, ми смо се журили да је пустимо унутра.

Једног дана дође нам у посету млади свештеник који се тек доселио у град. Мати је примила госта у салону, али је заборавила да га упозори на нашу менаџерију. За то време Вула је била разарала један мравњак, што јој је увек причињавало огромно задовољство. Било је пет сати кад се упутила у салон. Лет буџине се уопште не чује. Прво се спустила на прозор, а затим, привучена широким раменима нашег госта, потражила је на њима место. Уплашен, човек је почео да скаче по соби. Вула се осетила несигурно и забрала је канџе мало јаче. Гост је стао да виче. Док се мати снашла, било је прошло таман толико времена колико је госту било потребно да се набезуми.

И поред ових и сличних неагода, три године смо провели с буџинама у дивном пријатељству. Једног дана отац добије премештај и ми смо морали да раздвојимо животиње. Буџине смо предале на чување једном фармеру који је становао 300 километара од наше куће. Годишњу дана стизале су нам повољне вести, све док нисмо сазнали да се немирна Випс обесила у кавезу. Нешто касније Вула је поломила тричане шипке истог кавеза и нишчала. Нју је убио један ловац у самом Саскатуну, на крову куће у којој смо некад становали. Познали су је, јер је на ноzi имала прстен који сам јој ја био ставио.

ВЕРОВАТИ ИЛИ НЕ...

ОД ДВОРСКЕ БУДАЛЕ ДО СЛАВНОГ НЕИМАРА

Жан-Франсоа д'Кинџе (1695—1768), кога је војвода Макс Емануел Баварски био довео за своју дворску будалу због његовог ниског раста — био је висок свега 96 сантиметара — постао је касније један од најистакнутијих архитеката тога времена у Немачкој. Дворска будала-архитект израдио је планове за преко шездесет палата, замкова, цркава и црквишта.

ВЛАДАРКА И У — КУПАТИЛУ

Мадагаскарска владарка Ранавалона II (1868—1883) купала се сваког дана потпуно одевена у своју краљевску одору, па чак и с круном на глави.

ОСТРВО БЕЗ ТАЧНОГ ВРЕМЕНА

Острво Брео, које лежи крај француске бреговске обале, толико је радиовитивно да на њему ниједан часовник не показује тачно време.

ДА МУ ЗАХВАЛЕ ВА „РОБИНСОНА“

Гранитни обелиск на гробу Данијела Дефоа, који је 1719 године издао познати роман „Робинсон Крузо“, подигнут је од добровољних прилога које је између себе скупио 1719 ученика основне школе на Стоукс Муингтона, насеља у коме је Дефо умро.

ОРАТИ БИ МОГЛО...

Џорџ Б. Финлеј, из Лос Анђелоса, има нокте дуге осам сантиметара.

Шумски човек

ПО РОМАНУ
Зена Треја

МАЈКО, ГДЕ СИ БИЛА?

ВИ СТЕ СЕ ИСКРАЛИ ИЗ КОЛИБЕ КАД САМ ВАС ИСПИТИВАО О ШУМСКОМ ЧОВЕКУ!

КАЖЕМ ВАМ ДА ГА НЕ ПОЗНАЈЕМ!

КИНГ!
КИНГ!

ПОВЕРАО САМ КАД ЈЕ ЈЕДНА ЖЕНА ДОШЛА ДА ОПОМЕНЕ ШУМСКОГ ЧОВЕКА... ЕВО ЊЕНЕ СЛИКЕ!

ЧУВАЈ СЕ, КИНГ!

НАСТАВИЊЕ СЕ

ПА ТО ЈЕ ТА ЖЕНА... ЈАДНА МОЈА ОНА ШТО УЛАЗИ У КОЛИБУ...

ОХ!

ПАЈА ПАТАК

ДОБРО JE, АЛИ НИЈЕ ЗАВРШЕНО! ПОНОВО!

УМОРНИ СМО!

И ЈА САМ УМОРАН, АЛ' НЕ МОЖЕТЕ ДОПУСТИТИ ДА МАЛИ СНОБИК БУДЕ БОЛИ ОД ВАС!

САД ЈЕ ДОСТА! ВЕЖБАЛИ СТЕ ПЕТ ЧАСОВА... ИДЕМО!

ПОЛА И ПОЛА

— Како можеш да продајеш тако јевтино свој специјалитет: зечју саламу? — пита Попај Перу Ждеру. — Зечје месо је знатно скуље од обичног!

— Јесте скуље, али не прави саламу само од њега. Додајем мало и коњског.

— Колико?
— Па, тако... пола и пола. Један зец — један коњ.

УЛИЦА МУ КРИВА

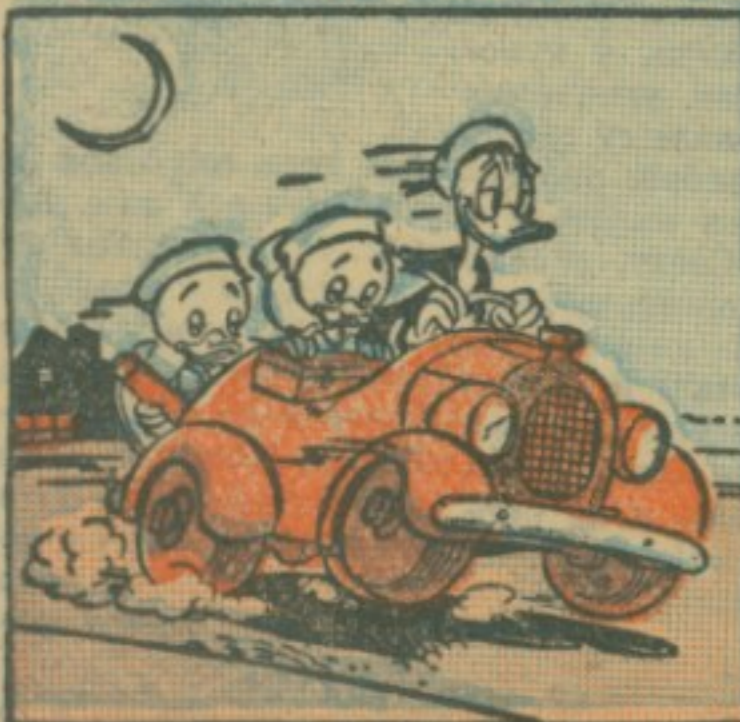
— Прич Шило, где си то тако настрадао? — повикао је Мичи кад је видео свог пријатеља све у завојима. — Као да си био на фронту!

— Још горе, — одговорио је Шило. — Трењило сам својим аутомобилом право у зид.

— Како се то десило, побозу?

— Врло лако. Хтео сам да скренем у једну опередну улицу.

— Па?
— ... На тој левој није уопште било улице!

Светлан И ДЛАДИНОВА ЧАРОБНА ЛАМПА

Који је ОДГОВОР штанан

БЕЛУНО је:

врста рибе
планински предео
мамац за хватање
лисица
град у Италији

Плепа ВАРЈАЗИ живело је у:

12 веку
10 веку
9 веку
7 веку

ГИХОН је:

немачки песник, савременик Гетеа
град у Француској
назив новог лека
морско купалиште

ДАРДАНИ су плема:

словенско
германско
иларско
романско

ОДГОВОР:

БЕЛУНО је глатки град истоименог планиног предела око горњег тока реке Пијаве. Познато је по производњи чипке, а извози и дрво.

ВАРЈАЗИ су Норваци из Скандинавије. У 9 веку упали су у земље источних Словена и основали код њих прве кнежевине. Било их је и у Цариграду, где су се налазили у служби византијских цара.

ГИХОН је варош, пристаниште и морско купалиште на северној обали Шпаније. У њему је развијена индустрија дувана.

ДАРДАНИ су били велико и ратоборно иларско племе. Живели су у области између Велеса на југу и Књажевца на северу. На западу су заузимали и Косово. У првом веку пре наше ере опколили су их Римљани. Они су живели у земљицама, а бавили су се сточарством. Био је чувен дардански сир. Занимали су се и рударством.

